

Přehled druhů zařazených nově na unijní seznam invazních nepůvodních druhů

V rámci 4. aktualizaci unijního seznamu invazních nepůvodních druhů bylo prováděcím nařízením Komise (EU) 2025/1422 doplněno 8 druhů rostlin a 18 druhů živočichů. Z rostlin se jedná o 3 druhy křídlatek (křídlatka japonská *Reynoutria japonica*, křídlatka sachalinská *Reynoutria sachalinensis* a křídlatka česká *Reynoutria × bohemica*), které se vyskytují početně i v České republice. Tyto druhy jsou obtížně odstranitelné z míst jejich výskytu a jejich monokulturní porosty vytlačují původní druhy a mění podmínky svého okolí. Další rostlinné druhy, nově zařazené na unijní seznam, se ve volné přírodě České republiky nevyskytují – zařazeny byly druhy akácie Mearnsova (*Acacia mearnsii*), papírovník čínský (*Broussonetia papyrifera*), *Crassula helmsii* a *Delairea odorata*. Tyto druhy konkurenčně působí zejména na původní vegetaci tvorbou hustých monokultur nebo změnou živinových podmínek stanovišť. Z mořských druhů byla zařazena rostlina *Nanozostera japonica*.

Z živočichů byly zařazeno několik druhů bezobratlých suchozemských živočichů, konkrétně 3 druhy ploštěnek – *Bipalium kewense*, *Platydemus manokwari*, *Obama nungara*; mravenec *Brachyponera chinensis* a sršeň mandarínská (*Vespa mandarinia*), která je původem z Asie a v Evropě se prozatím nevyskytuje. Tyto druhy jsou navrženy z důvodu dopadů na původní druhy, zejména jejich predaci a celkově riziko šíření a narušení přírodních společenstev i vznik hospodářských škod. Z dalších suchozemských živočichů jsou zařazeni ptáci majna chocholatá (*Acridotheres cristatellus*) a bulbul červenouchý (*Pycnonotus jocosus*), kteří se v České republice nevyskytují a jejich zařazení je navrženo v rámci zabránění šíření z dosud omezeného výskytu v rámci některých členských států. Ze savců je zařazen bobr kanadský (*Castor canadensis*), který je v rámci EU významněji ve volné přírodě rozšířen pouze ve Finsku, ale je potřebné zamezit jeho případnému rozšíření (i z chovů apod.) a křížení s bobrem evropským. Dalším druhem je norek americký (*Neogale vison*), který je celosvětově řazen mezi nejnebezpečnější invazní druhy zejména s ohledem na jeho predanční a konkurenční vlastnosti, ale také nebezpečí přenosu nemocí. V případě bobra kanadského a norka amerického je v prováděcím nařízení Komise uveden 2letý odklad účinnosti. Zařazen byl také jelen sika (*Cervus nippon*), který je považován za invazní druh nejen v Evropě, ale i v severní Americe, jižní Africe, Austrálii a na Novém Zélandu. V podmínkách Evropy a ČR je nejzávažnějším dopadem spojeným s jeho výskytem křížení s domácím jelenem evropským, které vede k narušení genofondu tohoto původního druhu. V našich podmínkách představuje rovněž potravní a prostorovou konkurenci pro ostatní jelenovité a současně jeho vysoké stavy umocňují celkové škody působené zvěří na lesních porostech.

Z vodních živočichů byly zařazeny 2 druhy ryb, piskoři (*Misgurnus anguillicaudatus* a *Misgurnus bipartitus*) u nichž je rizikem dopad na vodní ekosystémy i rybářství z hlediska hybridizace s původními druhy ryb. Zařazeny jsou dále 2 druhy měkkýšů (*Cipangopaludina chinensis* a *Marisa cornuarietis*) a 2 raci - rak ničivý (*Cherax destructor*) a rak kalikový (*Faxonius immunitis*) s potenciálem šíření během klimatických změn do dalších členských států. Na unijním seznamu jsou již uvedeni zástupci invazních raků vyskytujících se v České republice a nově zařazení byli tito další raci, kteří jsou prodávány v akvaristických obchodech a mohou se přičiněním chovatelů dostávat do volné přírody s rizikem šíření račího moru (kterého jsou také hostiteli). Chovatelsky oblíbená je také ampulárka okružákovitá a hlemýžď *Cipangopaludina chinensis*, kteří jsou rizikem z hlediska vlivu na přírodní stanoviště. Z mořských druhů byly odhlasovány 2 druhy bezobratlých: hvězdice amurská (*Asterias amurensis*) a škeble (*Mulinia lateralis*).